

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več kot trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Odkrita beseda.

Ob priliki Schillerjevega slavlja v Ljubljani so se pojavili znaki, ki so gotovo simptom, kje in kako boleha naš srednješolski sistem v Avstriji sploh, posebič pa še na Kranjskem. Šlo se je za to, da se proslavi veleum, ki je zanetil v srcu nemštva nevgasni plamen idealov svobode in lepote; treba je bilo izkazati čast ženiju, ki je sklesal klasičen, svetel in krepak jezik, pesniku, ki je z vznesenostjo, kakoršne ne najdeš drugod v nemškem slovstvu, posegel po motivih, kipečih lepote in življenja: pokloniti so se hoteli človeku, ki je nosil v srcu nevgasno kopnenje po sijajnem pesniškem kraljestvu, ki ga duša zasluti za to hladno vsakdanjostjo. In dasi Schiller ni bil filozof, ki bi bil razvil samostojen sistem, je vendar vtil toliko globokih misli v bajno in omamljivo obliko, vstvaril je estetiški sestav in s svojim žarkim idealizmom oplemenitil in obogatil prosveto enega naroda.

To priliko je uporabil naš zastareli šolski sistem, da pokaže, kako malo ume duha našega časa in kako tiči še globoko v svojih tradicionalnih formah. Uprizoril je akcijo, da prisili slovenske dijake, da se navdušijo za pomen in veličino Schillerjevo, kakor da se dajo vzvišena čustva vznemestiti s pomočjo šolskih disciplinarnih naredb! Toda — ne samo to, šel je tako daleč, da je proslavljal Schillerja kot največjega veleuma, ki bo di v zvor vsemu stremljenju mladine, ki naj pomeni začetni, temeljni kamen in teme vse in vsake prosvete. A z nobeno stvarjo bi ne bil mogel bolj pokazati svoje borniranosti in omejenosti kot s to posilnavdušenostjo.

Ves šolski sistem na Slovenskem hira na tej rani in potem ni čuda, če toliko naše mladine misli zgolj nemški, dasi govori naš jezik. Naša šola je vcepila v mlade duhove mnenje, da je zgolj nemški ženij tisti, ki je zasnoval velike ideje in da ves svet, če vstvari kaj vzvišenega, lepega in epohal-

nega, misli skozi nemške možgane. O velikih pridobitvah tujih narodov, zlasti pa slovanskih, naše šolstvo ne ve ničesar in sistematično ubija v svojih gojenjih vsak čut za kulturna prizadevanja, udejstvovana od nenemških duhov.

In tako se je polagoma zgodilo, da nam naša šola ne more več vzgojiti samostojnih ljudi, ki bi se mogli poglobiti v druge motive, misli in stremljenja kot tista, ki so jih začrtali nemški klasiki. Zato vidimo dan na dan, da so tisti dijaki, ki živijo samo od tega, kar jim nudi naša šola, zaostali in da se povspenjajo do večje, višje in zares kozmopolitične izobrazbe le tisti, ki si poiščejo duševne hrane drugod kot v šoli. — Le oglejmo si to stanje na podlagi dejstev!

Kako predava in razlaga naša šola enega največjih dramatikov, Sekspira? Komaj da dijaki izvejo za njegovo ime, rojstni kraj in par dat, ki še nikomur niso pomogle do intelektualne, etiške in estetiške izobrazbe! V „Hamletu“, „Macbethu“ in „Kralju Learju“ je več motivov, psihologije, življenja in sile kot v vsi Schillerjevi retoriki in vendar — koliko izve o njih naš srednješolski dijak, če se ne bavi z njimi izven šole? Kako neprimerno globokejšje je svetovno naziranje, ki preveva Dantejevo „Divino Comedio“, ket vse, kar se opevali nemški klasiki; mimo našega dijaka pa gre ta kultura, ki je označila toliko vekov, neopazena.

Velik zaklad idej, ki je zakopan v teh delih, bi bil v stani celo v dobrih prevodih več koristiti in bolj razširiti duševno obzorje kot vse originalne nemške ode, epi in drame. Če se pa vprašamo, v koliko seznanja naša šola mladine z modernimi problemi in modernim slovstvom, moramo priznati, da je to svet, o katerem naša šola ne ve prav ničesar, kakor tudi zanemarja vse, kar je slovansko. Potem se pa hudujemo nad Slovenci, ki znajo deklamirati Schillerjev „Zvon“, o slovanskih literarnih proizvodih pa vejo komaj za ime. Kaj čuda, da se morajo tri četrtine našega ženstva izražati nemško, če hočejo povedati kako globokejšje

misel, kaj čuda, če se kdo smatra za prosvetljenega, če zna par nemških fraz? O odah Klopstockovih ali celo o sila slabih pesmih Lessingovih ve vsak dijak več kot o novelah Turgenjevih ali pesniških delih Mickiewicza in vendar sta nam ta bližja. — Njuni motivi so modernejši, duh, ki veje v njih, slovanski, edlikueta se po finem karakterizovanju posameznih značajev, celih dob in družabnih slojev ali pa po globokochutni liriki in epičnem zanosu ter bi se naši mladini gotovo bolj prikupila, kot vsa hladna sentimentalnost nemških romancierjev in „ženijev“. Seve, tega nam naša šola ne more podati, ker zanemarja zaradi brezpomembnih bagatel skore vse tuje jezike.

Slovenščina, ki bi lahko izpolnila to vrzel, se pa ne poučuje pri nas tako, da bi mogla nadomeščati to, kar drugi zamudijo. Slovenska literarna zgodovina se je pri nas prelevila v prazno naštevanje del in dat, v pusto bibliografijo, ki obremenjuje duha učencev, pa ga ne dviga.

In zato pravimo enkrat za vselej sine ira et studio: Schiller je bil velik, naš šolski sistem pa je malenkosten in omejen.

Državni zbor.

Dunaj, 10. maja.

Carinski tarif.

Danes je zbornica pričela podrobno razpravo o carinskem tarifu. Vseh tarifnih točk je 658 ter obsegajo 51 skupin.

Zbornica je danes po živahni razpravi odobrila 16 skupin in člen III. zakona. Te skupine določajo tarife za uvoz raznovrstnega blaga. To so: Kava, čaj, kakao, razne dišave, južno sadje, sladkor, tobak, raznovrstna žita, moka, riž, raznovrstno sadje in rastline, živina, živinski izdelki, masti, olje, pijače, sveče, vosek, gnojila, tropine, cunjje, i. t. d.

Člen III. carinskega zakona pa določa: V trgovinskih pogodbah z vnanjimi državami se določeni tarifi za izvoz ne smejo znižati, in sicer mora biti per 100 kg najnižji tarif za pšenico 630, za rž 580, ječmen 280, oves 480, koruzo 280.

proti Turkom, o katerih trde Arabci, da niso pravoverni moslimi.

In tako je umevno, da iz verskih razlogov turški vojaki nič kaj radi ne nastopijo proti Mohamedovemu potomcu, ki je dvignil v Džemenu vstaško zastavo.

A vstaja ima tudi svoj narodnostni značaj. Prav nič ne bo presenetila sveta vest, če se bo proglasil za kalifa Hamid Edin. Saj je predrlo v srce arabskih rodov geslo: Arabijo Arabcem in kalifat Mohamedovim potomcem!

Hamid Edin se bori že nekaj mesecev proti turški nadvladi v Džemenu. Sredi februarja so zasedli turški vojaki po hudem boju s prednjimi vstaškimi četami Menaho. A šek je ne glede na ta poraz še nadalje oblegal Sano. Medtem je poizkusil Rica paša osvoboditi Sano, a je bil popolnoma poražen. Sano je zasedel Hamid Edin med 23. in 26. aprilom in je pričel na to oblegati Menaho.

Turki imajo v Arabiji izdatne posadke, turški vojaki nimajo veselja, da bi se bojevali z vstaši, ki ljubijo boj in so v orožju bolj izurjeni, kakor turški vojaki.

Mesto Sana, ki so ga zasedli po došlih poročilih vstaški Arabci, je obzidano in ima tudi velike topove za trdnjave.

Med razpravo so razni govorniki še izražali svoje želje z ozirom na krajevne razmere. Te želje in zahteve so predlagali v resolucijah. Večina zbornice pa je odklonila po vrsti vse resolucije, ki niso obveljale že v odseku. Večkrat sem že naglašal, da je glavno parlamentarno delo v odsekih. Kar odseki sklenejo, to navadno obvelja v zbornici. Najlepši govori so brez uspeha; le v posebnih slučajih se posreči kaka izprememba ali v resoluciji izražena želja, katero vlada more, a ne mora uvaževati.

Pogodba s Srbijo.

Kakor sem že poročal, je v carinskem odseku posl. P e s c h k a odločno zahteval, da naša država na noben način ne sme skleniti veterinarne pogodbe z Rusijo in balkanskimi državami. To se pravi z drugimi besedami: Vlada ne sme dovoliti, da bi se živina in meso uvažala v našo državo iz Rusije, Rumunije, Bolgarije, Srbije, Turčije in Črne Gore. Zaradi kužnih bolezni je bil že doslej prepovedan uvoz živine iz Rusije, Rumunije in Bolgarije. Izvzeta pa je bila Srbija že od l. 1881.

Leta 1903. n. pr. se je iz Srbije v našo državo izvozilo raznega blaga v vrednosti 54,374.000 kron; od te vsote odpada na živino 40,839.000 kron ali 75%, in sicer: Na prašiče 19,401.000 kron, na vole 15,682.000 kron, bike in krave 2,356.000 kron, meso 3,460.000 kron.

V istem letu pa se je iz naše države v Srbijo izvozilo raznega blaga, večinoma seveda industrijskega, za 33,134.000 K, kar za našo trgovinsko bilanco ni brez pomena.

Ker pa je Nemčija sklenila znatno zvišati carino od naše živine, katere se je doslej največ izvažalo v nemške dežele, zahtevajo Peschka in tovariši, da se popolnoma prepove uvoz tudi srbske živine čez avstro-ogrsko mejo. Namen je jasen. Ako se prepove uvoz srbske živine, bodo cene naše živine razmeroma boljše.

Sicer je naša država že v smislu pogodbe s Srbijo iz l. 1881. imela pravico, zapreti mejo srbski živini, ako se je čez mejo zanesla kužna živinska bolezen. Še ostrejšje določbe so v pogodbi s Srbijo iz l. 1892. Vendar pa so dokazani slučaj, ko je srbska gobjeva živina, osobito pa prašiči, zanesla kugo v našo državo. Z ozirom na politične razmere in izvoz industrijskih izdelkov v Srbijo pa je naša vlada še znižala avtonomno carino od srbske živine in raznih pridelkov. Za vole n. pr. je avtonomna ca-

Vstaški arabski rodovi štejejo 15 do 20.000 mož, ki so oboroženi s puškami. Ti sinovi puščave, ki so se uprli proti Turkom, jezdijo čile konje ali pa velblode. Oblečeni so v bele halje in glave imajo ovite z belimi pokrivali.

Turčija dela silovite priprave, da uduši vstajo. Če se ji pa to posreči, je drugo vprašanje. Pot v Džemen je dolga in težavna, ker v Turčiji so kakor znano, jako slaba, pota; tudi azijske železnice niso v posebno dobrem stanju. Da pa pot v peščenih arabskih puščavah tudi za turškega vojaka ni baš prijetna, je umevno. Poleg tega imajo pa tudi „veliki turški prijatelji“ Angleži svoje roke vmes. Turki jim očitajo, da predajajo orožje vstašem. Prav nič čudnega ni, če so vstaje povzročili Angleži, ki se hočejo maščevati nad turško vlado, ker na škodo Angležev pospešuje v Turčiji nemški vpliv in nemško trgovino.

O voditelju vstaških arabskih rodov poročajo, da namerava predirati proti središču vseh pravovernih moslimov proti Mekki, kjer bodo odstavili sultana kot kalifa in proglasili Mohameda Edina za neodvisnega kalifa, kar se je že zgodilo v Džemenu.

LISTEK.

Vstaja v Džemenu.

Iz Džemena dohajajo poročila o veliki vstaji arabskih rodov proti sultanu. Turške čete so bile že večkrat dokaj znatno poražene. Natančne sicer ni še znano, je-li so istinita vsa poročila, ki so došla o tej vstaji v Evropo. A gotovo je Turčija v veliki nevarnosti, da izgubi Džemen. In zato dela velike vojaške priprave, da uduši jako nevarno vstajo svobodoljubnih arabskih rodov.

Džemen ali po naše „Srečna Arabija“ imenujemo oni del arabskega zahodnega obrežja, ki se razteza od 20 stopinje severne širine do morske ozine Bab el Mandeb. Dežela je deloma ravna pa tudi gorata. Ravnina je z redkimi izjemami peščena in pusta puščava. Na krajih, kjer je rodovitna zemlja, rasteta dura in palma. Gorovje v Džemenu ima do 2800 metrov višave, z drevesi obraščene vrhove. V gorah raste smokve in goje tudi nasade s kavinimi drevesi.

V Džemenu včasih ni na leta dežja, a vseeno dežuje bolj pogosto, kakor v Mekki. Tu so iznašli umetne prekope, s katerimi

namakajo zemljo po podzemskih prekopih. Vodo zbirajo v velikih zbiralnikih. Pozneje so zgradili Arabci tudi na španskem po džemenskem vzorcu namakalne prekope.

V Džemenu stanujejo različni arabski rodovi, ki nad vse ljubijo svobodo. V rabi orožja so jako dobro izurjeni. Turška oblast ni bila v Arabiji nikdar posebno velika in mogočna. Velikokrat so sicer Turki porazili Arabce, a imeli so tudi sami velike izgube. V preteklem stoletju sta se bojevala proti džemenskim arabskim rodovom tudi Mehmed Ali in Ibrahim paša.

Turki so pridobili največkrat naklonjenost arabskih glavarjev v Džemenu z različnimi odlikovanji in tako so živeli navadno Turki z arabskimi rodovi v miru toliko časa, dokler niso pričeli Turki izvrševati svoje vladne moči.

Vse je odvisno od posameznih oseb in če kak šek ni zadovoljen, se jako malo ozira na turške paše in vojake. Tudi zdaj ni bil zadovoljen s Turki šek Hamid Edin, ki pravi, da se pretaka v njegovih žilah Mohamedova kri. Sicer trdi vsak tretji Arabec, da je Mohamedov potomec, a kljub temu je mogoče, da pridobi Hamid Edin šerife v Mekki in druge arabske glavarje zase

rina 15 gld. v zlatu, za Srbijo pa je bila znižana na 4 gld. Za pšenico in rž je avtonomna carina 1 gld. 50 kr., za Srbijo le 75 kr., za vino velja carinski tarif 3 gld. 20 kr., za srbsko vino le 44 kr. itd. V petih letih (1899-1903) se je iz Srbije v našo državo izvozilo 296.765 volov in 906.668 met. stotov pšenice. Z ozirom na to torej zahtevajo agrarji, naj se prepove uvoz srbske živine in mesa v našo državo.

Večina carinskega odseka pa je odobrila predlog posl. Garapicha, ki zahteva: Ko bo naša vlada sklepala trgovinske pogodbe z Rusijo in balkanskimi državami, naj strogo varuje koristi našega poljedelstva. Z Rusijo, Rumunijo, Bolgarijo in Turčijo naj vlada ne sklene nobene veterinarne pogodbe, marveč tudi v bodoče prepove uvoz živine in mesa iz teh dežel. S Srbije pa naj naša vlada sklene le tako pogodbo, da bo mogla vsak čas zapreti mejo, ako se dokaže živinska kuga. Sploh pa vlada tudi za Srbijo ne sme znižati carine od živine, žita, vina in sadja.

Zbornica je danes glasovala tudi o Pescokovem predlogu, ki je propadel s 152 glasovi proti 71. Jutri zbornica nadaljuje razpravo o naslednjih carinskih skupinah.

Rusko-japonska vojska.

Pred važnimi operacijami na suhem.

London, 9. maja. „Morning Post“ poroča iz Cifu: Operacije v severni Koreji so blizu svojega začetka. Četa črta Tjumen naj se napade obenem z istočasno akcijo. Armada generala Hazegava, ki se je večinoma izkrcala pri Genzanu, je prekorakala več ko 400 km. Sedaj koraka proti Undiengu, kjer se Tjumen v velikem loku zavije proti jugu. Za bregove te reke bo prišlo najbrže do silno vročega boja, ker so Rusi do skrajnosti pripravljeni na energično brambo teh važnih postojank, kakor poročajo ogledniki. Prodiranje Japoncev se vrši na veliki mandarinski cesti. Prednje čete že stoje nedaleč od križišča, na katerem se odcepi cesta na vzhod proti Vladivostoku od ceste na zahod proti Ninguti. Undieng leži 168 km. zahodno od Vladivostoka in 182 kilometrov južno od Ningute. Armada generala Hazegava je 100.000 moč močna ter ima številno topništvo. Prideljen ji je tudi večji del oblegovalnega parka izpred Port Arturja. Zveza z armado generala Kavamura, ki koraka od vzhoda proti Kirinu in izkruša priti od Jalu v dolino Sungari, je nedotaknjena.

Pariz, 9. maja. „Echo de Paris“ poroča iz Moskve: „Ruskemu Slovu“ poročajo iz Mamakate, da so po soglasnih poročilih vseh predstraž in poveljnikov poizvedovalnih oddelkov japonske prednje straže naenkrat izginile iz vseh postojank pred levim ruskim križom in središčem. V ruskem glavnem stanu so vsled tega nerazumljivega sovražnega manevra očitno presenečeni ter smatrajo to taktiko za gotovo znamenje že pričetke sovražne operacije.

Združenje ruskih brodovij.

Pariz, 10. maja. „Petit Journal“ poroča iz Saigona 9. t. m.: Brodovje Nebo gatova so videli ob jutranjem svitu okrog 20 milj od obali pri rtu Saint Jacques. Brodovje se je pripravljalo, da plove po reki navzgor proti Saigenu, kjer je upalo dobiti poročil za združenje z Roždestvenskim ter se preskrbeti s svežimi živili. A na odprtem morju ga je še dohitela poizvedovalna ladja Roždestvenskega, ki je Nebo gatovu sporočila željo francoske vlade, naj se brodovji združita izven indokitajskih voda. Admiral Nebo gatov je vsled tega plul na široko morje, da se združi z brodovjem Roždestvenskega, ki brezdvomno čaka nanj ob anamski obali.

Zakaj se pritožujejo Japonci nad kršenjem nevtralnosti?

Pariz, 10. maja. „New York Herald“ poroča iz Peterburga: Veliki knez Aleksej je izjavil v zunanjem ministertvu v odgovor na protest japonskega poslaštva v Parizu, da v imenu ruske mornarice odločno protestira proti neresničnemu poročanju, da je brodovje admirala Roždestvenskega kršilo postave nevtralnosti. Veliki knez je dobil od admirala Roždestvenskega na zahtevanje brzogovno poročilo, da je ruska eskadra vsa pravila francoske nevtralnosti natančno izpolnjevala in da je to priznal tudi poveljnik francoskih pomorskih sil v Indokini. Veliki knez ne smatra japonskega protesta za ničesar drugega, kot za manever japonskega pomorskega poveljstva, da s pomočjo tega sredstva izve kaj natančnejšega obivanju ruskega brodovja ter da obenem obrne javno pozornost od gibanja lastnega brodovja. Obenem se tudi uradno dementira neresničnost vesti o nameravanem begu „Askolda“ iz Sangaja.

Roždestvenski potopil dve japonski ladji?

Peterburg, 10. maja. Krožijo vesti, da je Roždestvenski v Penanskem zalivu potopil dve japonski poizvedovalni ladji. Generalni pomorski štab o tem ni dobil potrdila, vendar se veruje v možnost takega dogodka.

Rusko brodovje v zalivu Honkoe.

London, 10. maja. Premogovne ladje, ki so dne 5. t. m. zapustile zaliv Honkoe, so došle v Honkong ter poročajo, da so videle rusko brodovje v dobrem stanu. S tem brodovjem bodo imeli Japonci več opraviti, nego mislijo sami. Osem bojnih ladij je ležalo manj ko 3 milje od obali in torpedovke pol milje od obali. Zadnje so bile dobro oborožene, a moštvo ni bilo videti tako dobro. Vsak dan so vzele ladje približno 25 ton premoga. Moštvo ni vedelo za cilj svoje vožnje. Dne 30. aprila so praznovali Velikonoč.

Vladivostoško brodovje.

London, 10. maja. „Daily Telegr.“ poroča iz Tokia včeraj: O stanju ruskega vladivostoškega brodovja so došla sem sledeča poročila: „Rusija“ in „Gromoboj“ sta že popravljena, „Bogatir“ je še nerabljen. Poleg tega je v luki še devet torpedovk in gradivo za zgradbo treh rušilcev torpedovk. Pet podmorskih čolnov je dogotovljenih.

Četrto brodovje.

London, 9. maja. „Times“ poročajo iz Peterburga: Vse vojne ladje, ki pripadajo k četrtemu baltičskemu brodovju, se nahajajo sedaj združene v Kronstadtu, kjer se bo pred odhodom vršil generalni ogled.

Rennenkampf v boju.

Pariz, 9. maja. „Echo de Paris“ poroča iz Peterburga: Po poročilu „Novega Vremena“ z bojišča je imel velik kazaški oddelek pod vodstvom generala Rennenkampa triurni boj z japonsko konjenico za posest nekega mesta. Japonci so bili v popolnem neredu vrženi nazaj ter so pustili na mestu mnogo mrtvih, mnogo vjetnikov in veliko število konj.

Čudna je kitajska nevtralnost.

London 9. maja. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia: Japonsko poslaštvo v Pekinu poroča, da je kitajska vlada vključ grožnjam in odločnim korakom Rusov, naj proglasi Mongolijo in ozemlje severozahodno od Tjelina za nevtralnno, to odkloni, tako da Japoncev nič ne ovira izvrševati veliko objemalno akcije.

Kuropatkin odpoklican.

Berolin, 9. maja. Iz Peterburga poročajo: Kuropatkin je sedaj odpoklican z bojišča.

Grofica Tolstoj o vojski.

„Times“ objavlja pismo grofice Tolstoj, soproge slavnega pisatelja. Grofica pravi, da ne more razumeti tistih, ki zahtevajo nadaljevanje vojske. „Nekateri mislijo, da ljudstvo sledi vojski ravnodušno in mirno. Toda temu ni tako... Jaz živim med ljudstvom... Videla sem iti na vojsko svojega sina in pekoča bel mi je stiskala srce, ko sem videla odhajati vojake. Ničesar drugega nisem videla med vojniki kot solze in čula sem zgolj kletve. Noben vojak iz preprostega ljudstva ne pozna navdušenja za slavo vojske; edino izjemo tvorijo nekateri izobraženejši mladeniči. Mir ni sramoten. Izgubljena vojska je le nesreča, ni pa sramota.“ Grofica potem opisuje pogovor z žensko iz ljudstva, ki je prišla k grofici, da jo prosi podpore. Žena je vprašala grofico: „Jeli kaj vesti? Bo vojska kmalu končana?“ — „Ni mam nič vesti.“ — „Kaj pa bo torej z njim?“ je vprašala kmetica in solze so ji privrele iz oči — „S kom?“ — „S carjem; koliko ljudstva pogine gladi, koliko sirot plače in berači!“

Grofica konča z besedami: „Če se boje car in njegovi generali sramote, povzdignimo svoj glas, me matere iz vseh stanov in obsojamo to klanje, ki je povzročilo toliko bede.“

Na Japonskem so v skrbeh.

London, 10. maja. „Daily Express“ poroča iz Tokia, da ves japonski narod čaka bližanja baltičkega brodovja s skrbjo napetostjo ter je v očigled bližajočega se pomorskega boja popolnoma pozabil na vojsko na suhem. Ker se splošno priznava, da je rusko brodovje močnejše kot japonsko, skrb ni mala, in ravno to je vzrok, da Togo ni napadel. To ni strahopetnost, ampak previdnost. Usode Japonske noče postaviti na eno kocko.

Mine.

London, 10. maja. Uradno se naznanja, da je bližanje Ribiškim otkom na 20 milj okrog nevarno, ker so v vodo položene mine.

Japonska vojna sila.

V Linjevičevem taboru cenijo japonske sile tako: Oku ima 54-60.000 pušk, Nogi

60-70.000, Nodzu 33-38.000. Kavamura 33.000. Če prištejemo še 61.000 pušk po moči, je vseh skupaj 290-320.000. Če pa za bitko zamenjajo Japonci svoje zadnje čete z novo formiranimi oddelki ali mandžurskimi vojaki, kakor so storili pred Mukdenom, bi znašala vsa njihova vojna sila v bodoči bitki 390.000 pušk. Čez 10.000 Hunhuzov so oborožili Japonci z ruskimi puškami.

Notranji politični položaj.

Načelniki klubov so sklenili, da bo v soboto ali ponedeljek zadnja seja pred zborovanjem češkega dež. zbora. Državni zbor se zopet snide 6. junija. Če se pa posreči vladi doseči sporazumljenje med Čehi in Nemci, bo zboroval državni zbor še pozneje. Kakor poroča „Bohemia“, je izjavil Gautsch že meseca januarja, da namerava izpremeniti svoje ministertvo v parlamentarno. V tej zadevi se je posvetoval Gautsch z raznimi voditelji strank. Gautsch je nameraval izpremeniti svoje ministertvo v parlamentarno po končanem zasedanju češkega dež. zbora. Zadnje izjave raznih strank so pa dokazale, da so stranke za nepristransko uradniško ministertvo. „Narodni listy“ so proti temu, da bi kak Čeh vstopil v koalicijsko ministertvo. „Wiener Zeitung“ priobči danes oklic, da je češki državni zbor sklican na 18. t. m.

Državnozbornski odseki.

V seji proračunskega odseka je poročal Starzinski o postavki „Naučno ministertvo“. Minister Hartel je izjavil, da bo poddržala vlada polagoma okrajna šolska nadzorništva. Postavko so odobrili, nakar je poročal Mazorana o postavki „Trgovinsko ministertvo“. — V seji železnice odseka je predstavil načelnik bar. n. Schwegel novega načelnika železniškega ministertva Wrbo, ki je prošil za odsekovo prizanesljivost in dobrohotnost. Obljubil je, da bo izpolnjeval svojo dolžnost in bo izkušal ustreči po možnosti vsem opravičenim zahtevam. Odsek je odobril zakonski načrt o prekračenju kreditov za alpske železnice in druge zgradbe na državnih železnicah. Odobrena je bila tudi resolucija na vlado, naj se izvrše za vsako zgradbo prej natančni podrobni proračuni in načrti. Sprejeta je bila tudi resolucija posl. Sylvestra, ki obžaluje, da ni uprava državne železnice pravočasno izposlovala odobrenja zbornice za prekračenje kreditov. — Bramborovski odsek je odobril po gosposki zbornici izpremenjeni zakonski načrt o vojaških pripredah in sklenil naj se predloži zbornici kot nujna zadeva. V sanitetnem odseku so pričeli razpravo o izpremembi zakona za lekarnarje.

Srbija.

Belgrad, 7. maja.

Srbsko časopisje opozarja na to, da se Anglija vedno bolj vmešava v balkanske stvari. Ker stoji Anglija bolj na strani Bolgarije, je to za Srbe škodljivo. Bolgarija si išče mogućnih zaveznikov. — Srbija pa še nikdar ni bila tako osamljena, kakor ravno zdaj.

Vladni list je priobčil kraljevi ukaz, s katerim je odpuščen kraljev tajnik Nenadović. Kralj Peter ne pojde v Carigrad.

Iz Pariza je došla ravnokar brzogovna, da je pogajanje med srbskim finančnim ministrom in francoskimi, nemškimi in avstrijskimi kapitalisti zaradi novega posojila dokončano. Banke so izjavile, da so pripravljene sprejeti na sebe realizacijo nameravnega 4 1/2 % posojila na nominalno vrednost 110 milijonov frankov. Velik del posojila se bo porabil za železnice.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg, 9. maja. V mestih Melitopolj, Vilina, Gradno in Smorgoni so proglasili pomnoženo varstvo.

Peterburg, 10. maja. Kakor poročajo „Novosti“ bo smel Gorki stanovati v Rusiji, kjer bo hotel, izvzemši Peterburg. Gorki se naseli baje ob flaki meji.

Peterburg, 10. maja. „Novostim“ poročajo iz Žutomira dne 7. t. m. o bojih med judi in ostalimi prebivalci, v katerih je bilo 15 ubitih, težko ranjenih pa 60 oseb.

Varšava, 10. maja. Na železniški progi Varšava Dunaj so proglasili obsedeno stanje. Ravnateljstvo so pooblastili, da sme dati zapreti neposlušne železničarje.

Baku, 10. maja. Policija zasleduje pristaše prekucijske stranke. Na železniški postaji so zaplenili 110 funtov črk namenjenih za neko tajno tiskarno. Prijeli so nekaj oseb, ki so poizkušale zapeljati vojake, da pobegnejo.

Reval, 10. maja. V bližini Revala je bil delavski šod, na katerem je bilo navzočih 1000 delavcev, ki so sklenili, da bodo stavkali ob 1. maju tri dni.

Pariz, 10. maja. „New York Herald“ poroča iz Varšave: Iz Kališa poročajo uradno da so pričeli delati malone v vseh tovarnah. Kljub temu pa še ni miru, dasi ni takih izgredov, kakor so bili prejšnji. Življenje policistov je še vedno v nevarnosti, vsled česar so podvojili policijske straže in krožijo tudi

vedno patrolje po mestu. Položaj je osobito ponoči še vedno jako nevaren, ker še ni razsvetljene.

Moskva, 10. maja. Zaprlji so dva polkovnika, dva kapitana in enega podčastnika, ker so proti dobri plači oproščali bogate meščanske sinove od vojaščine.

Stavke.

Brno, 10. maja. Stavkati je pričelo 3000 delavcev pri stavbah, zidarjev in dni narjev. Zahtevajo 9 urni delavnik in zvišanje plače.

Osek, 10. maja. V hudem dežju se je zbrala na nekem travniku 400 stavkajočih delavcev. Vojaštvo je razkropilo delavce in jih zasledovalo nekaj kilometrov daleč. Stavkajoči so bežali v sosednje vasi. Pet oseb so prijeli.

Osek, 10. maja. Opoldne je meta neki 17 letni delavec na orožnike kamne, in zadel nekega orožnika, ki ga je nato ustrelil iz Zagreba je došel delavski voditelj Bukseg, ki pripravlja oklic na delavce, da naj prično zopet delati. Delavci so jako razburjeni. Vojaška posadka je konsignirana.

Osek, 10. maja. Proglášeno je male obsedno stanje. Javna poslopja straži vojaštvo. Pehoto so pomnožili topničarji.

Osek, 10. maja. Ogrski uradni brzogov poroča, da se je posrečilo Buksegu ustaviti splošno stavko.

Limož, 10. maja. Stavkajoči delavci so oblegalitridnihišetovarnarja Beauliena, da biga prisiliti s stradanjem, da naj se uda. Orožniki so pregovorili delavce, da so opustili obleganje. Delavci so pričeli s tovarnarjem pogajanja.

Bolgarija.

Sofija, 7. maja. Zborovanje socialno-demokratske stranke je bilo zaključeno 5. maja. Razprave so bile jako burne in razni govorniki so se med seboj silno napadali. Socialnodemokratsko seme je padlo tukaj na tla, ki so kaj malo pripravnja zanj. Zato toliko nejasnosti. Nekateri govorniki so ostro prijemali kneza Ferdinanda, češ, da on služi kvečjemu lahko za zgled, kako se zase dela.

Poštna pogodba med Bolgarijo in Turčijo se kmalu dokonča. Bolgarski pooblaščenec pojde te dni v Carigrad.

Francoski publicist A Herroy-Boillieu, znan po svojih spisih o balkanskem vprašanju, in ki je spisal tudi knjigo o nalogi Avstrije proti Nemčiji z ozirom na Slovane, je prišel v Sofijo. On nabira gradiva za nadaljne študije.

Turški poraz v Džemenu je Bolgare jako razveselil. Upajo, da bo zdaj Turčija tudi na Balkanu oslabiljena.

Kneza Ferdinanda napadajo, ker je v Italiji obiskal grško božjo službo in poljubil roko grškemu episkopu tisti dan, ko je bolgarski narod doma priredil protigrško demonstracijo.

Vstaja v Džemenu.

Londonski „Daily News“ poročajo iz Carigrada: Vsa poročila o položaju v Džemenu so resnična, dasi zanikuje turška vlada resnost položaja. Mogočna beduinska rodova Limanov in Bjahov sta se proglasila za neodvisna in sta odpotovala v Hodejdo, kjer se bosta združila z drugimi arabskimi vstaji. Turški vojaki prestopajo v velikanskem številu k vstašem. V Carigradu se boje, da bodo mogla več izpremeniti položaja.

Makedonija.

Sofija, 7. maja.

Nov boj se je vršil v monastirskem vilajetu. Četa 100 ljudi se je pojavila pri Lagiji (7 kilometrov južno od Florine) in je začela streljati na Bolgare. Ustrelila je enega moža in tri ženske, ranila eno deklico in dečka.

Vsled demonstracije albanskih nezadovoljnejšev je odstavljen peški mutesarif Hasan-paša. Njegov naslednik je začasno Mehamed Nedžib, bivši kajmakam v Koprulju.

29. aprila je bil ustreljen v Starikanah (pri Kastoriji) bolgarski častnik. — 30. aprila je bil boj s srbsko četo pri Drenovicah severno od Prilepa. Ubit je bil en častnik in en orožnik. — 1. maja sta bila ustreljena dva grška četnika v Nereti, en grški četnik vjet.

Vstaja na Kreti.

Iz Carigrada poročajo, da je postal položaj na Kreti nevaren. Konzuli zahtevajo, naj vevlasti pomnožijo vojaštvo. Orožništvo, ki je v nevarnosti, da ga obkolijo vstaji, je odpoklicano. Vstaji nameravajo zasesti na morskem obrežju one točke, kjer so carinski uradi. Zasedli so že carinski urad v Kastlem.

Iz Aten se poroča: Vsi člani krečanske vlade so se izjavili v posebnem oklicu za združitev Krete z Grško. Na poziv ne bodo nič več odstranjevali grških zastav, ker bi nevarno vzbudili krečansko prebivalstvo. Krečanski prebivalci so Grki in imajo zato pravico razobesiti grško zastavo. Princ Jurij je naznanil atenski vladi, da bo odstopil, ker je bil izdan navedeni oklic.

Nota o Makedoniji.

Carigrad, 9. maja. Avstro-ogrski poslanik je izročil včeraj turški vladi skupno noto, ki je podpisalo 6 poslaničkov vele-vlasti in v kateri naznanjajo, da so pripravljeno odobriti turški finančni načrt za Makedonijo, če bo dohodek in stroške nadziral komisija, v kateri bodo generalni nadzorniki, civilni agenti in finančni zastopniki Nemčije, Angleske, Francoske in Italije.

Dnevne novice.

Vseučiliško vprašanje.

„Narod“ je pisal: „Za debato o italijanski juridični fakulteti v Roveredu oglašali so se včeraj, t. j. 3. majnika, govorniki. Dole-ženi (?) so nastopni govorniki: Pro: Conci, Verzegnassi, Romančuk, Žaček, Stransky, Prašek, Antonelli, Černy. Contra: Polesini, Flantan, Tambosi, Erler, Rizzi, Mazzorana, Erb, Benatti. Od Sušteršičevega kluba seninoben član zglasil. Komentara pač ni treba.“ Da, umivali bi zamerca, ko bi pojašnjevali vsako „Narodovo“ bedarijo. Kdo je določil govornike? Edino-le „Narodov“ težak v svoji budalosti, ki ne ve, da se morejo pri vsaki točki dnevnega reda oglašati tudi vsi poslanci. Koliko jih pa govori, o tem določa zbornica. Istina je, da se 3. majnika oglasili samo omenjeni poslanci, a drugi se morejo zglasiti še vsak dan, ker to vprašanje je na dnevnem redu kot tretja točka in morda še ta teden ne pride v razpravo. Sicer pa se je „Slovenska zveza“ opetovano posvetovala o tem velevažnem vprašanju in tudi storila potrebne korake, ki utegnejo več izdati, nego govori v zbornici. Pripomnimo še, da se pri tej točki kot govorniki oglašeni trije člani „Slovenske zveze“.

Nečuvana nesramnost!

Danes nam došla „Soča“ priobčuje že tretjič tisti „glasoviti govor Strossmayerjev“, ki ga je veliki vladika sam označil kot podel falzifikat. Take nesramnosti pa res niso zmogni niti ciganje. Cigan laže le, če mu kaj korist, „Soča“ pa tudi takrat, kadar si s tem nakopije očitno zaničevanje vseh ljudi.

Posvetovanje Jugoslovancev.

Saborski klub hrvaške stranke prava je sklenil sklicati v posvetovanje vse opozicijske poslance. Sklepali bodo o razmerju med Ogrsko in Jugoslovani. Opozicija se bo nato sporazumela s poslanci iz Istre, Dalmacije in s Slovenci o skupnem posvetovanju vseh poslancev, na katerem bodo sklepali, kako stališče naj zavzamejo Jugoslovani nasproti skupni državi.

„Slovenska Matica“.

Odbor „Slovenske Matice“ se očitno skrbno pripravlja za občni zbor; zakaj včeraj se niti ni utegnil zbrati v sejo! Čujemo namreč, da za včeraj sklicane odbore se je ni bilo, ker ni prišlo dovolj odbornikov; niti g. predsednika ni bilo! Kaj pa, slovenske ravnatelj meščanskih šol je treba penzionirati, o Schillerjevi slavnosti nemštvo slaviti itd., s tem pa je dosti dela in tako ostane „Matica“ na cedilu!

Čedne razmere v puljski mestni hranilnici.

Neodvisna stranka v Pulju je povzročila preiskavo v ondotni mestni hranilnici. Pri tem so prišle na dan kaj čedne stvari. Uradniki posojajo dobrim prijateljem brez vsakega varstva velike vsote — do 140.000 kron. Ti prijatelji jih morajo seveda odškodovati s primernimi denarnimi darili. Uradniki zahtevajo zase za svoje posle pri izposojevanju po dva odstotka. Pri tem so prizadeti tudi nekateri mestni očetje. To je vse posledica tega, ker je mestna uprava nastavljal pri hranilnici ljudi, ki so za to službo popolnoma nesposobni in ki so bili zaradi nepravilnega poslovanja odslovljeni iz državnih služb. Neki uradnik je dobro vedel za to nečedno početje. Ko so ga prijeli, se je opravičeval s tem, da ni hotel denuncirati! Danes so sicer še vse posojene vsote pokrite s privatnim premoženjem uradnikov, a je vendar dolžnost mestnega sveta, da takej odslovi vse, da se ne zgode še večje goljufije, ki jih ne bodo mogli več pokriti.

Raznoterosti iz Krškega.

Graščino Mirna je od gospe Josipine Hočev var kupil vseučilišni profesor in drž. poslanec Artur Skedl. — Zaprli so vdovo Marijo Jerin

iz Straže, ker je na sumu, da je s strihinom zastrupila svojega moža. — Naša meščanska šola je slavila Schillerja z izletom v Leskovec. — V zadevi razpisanih služb na meščanski šoli ima okrajni šolski svet izredno sejo prihodnje nedelje popoldne ob treh. — Novo župno cerkev zidajo v Cerkljah. Zvenik je že pokrit pa prenizek. Vzdignili ga bodo toliko, da dobi cerkvi primerno visočino. — Naliv smo imeli v terek okoli opoldne. Usula se je tudi toča, pa kakor slišimo brez škode, ker je padala le nekaj trenutkov in to med deževjem. — Trta je nastavila precej obilen zarod, zlasti črnina. — Na Vidmu je ogenj v pepeljil v terek ponoči hišo in kozolec; žal tudi dve ženski sta zgoreli in sicer posestnica 30 let stara Antonija Pleterski in 70 let stara vdova Marija Novšak. — Predsedstvo odložil je okr. šolski nadzornik g. Stiasni pri pedagogičnem društvu. — Stalno nastanil se je tu z družino g. dr. Janko Hočev var, nečak pok. Martina Hočev varja.

— **Stoletnico Schillerjeve smrti** so obhajali v Gorici na realki tako, da so imeli dijaki včeraj presto cel dan, v šoli pa je bil slavnosten govor. Nemški ravnatelj, hud Nemec, seveda ni mogel opustiti te prilike, da je izzivalno pokazal, češ, kaj smo mi Nemci, ker te slavnosti imajo le politični namen. — Na gimnaziju pa so opravili stoletnico tako, da jo je profesor nemščine v vsakem razredu omenjal v „primernem“ govoru.

— **Nova jama pri Postojni.** Neki tržaški turist in jamski preiskovalec Perko sta obiskala te dni v družbi z dvema častnikoma „Črno jama“ in sta pri tem odkrila po deveturnem preiskovanju nov odelek v ti jami. Pot je peljala ob teku reke Pivke v novo prostorno jama, ki je radi tega precejšnjega pomena, ter vodi do dela podzemeljskega teka Pivke, ki do sedaj še ni bil preiskan.

— **Umrla je v Gorici** gospa Fr. vdova Seitz, žena lastnika tiskarne in posestnika, rejena Kotnik iz znae rodbine Kotnikove na Vrhniki.

— **Silna nevihta.** Iz Klanjca na Hrvaškem se nam poroča: V terek, dne 9. t. m., smo imeli tukaj silno nevihto. Padala je gosta, ko lesnik debela toča od 12. do četrt na 1. uro. Napravila je mnogo škode. Oklestila nam je sadno drevje, da je groza pogledati; tudi vinogradi so mnogo trpeli. Kakor po zimi bilo je vse belo od ledenih zrn. Zgodaj nas je obiskal ta ne-ljubi gost. Ubogi narod, kateremu že brez tega kruha primanjkuje!

— **V Toplicah** na Dolenjskem sezona postaja živahnjša. Prišlo je že nekoliko topličarjev višjega in nižjega stanu, eden celo iz Inomosta. Duhovnikom izven Kranjske bodi povedano, da je de župne cerkve le nekaj stopinj, kjer lahko vsak dan mašujejo. Župnik jim tudi z intencijami postreže, ako jih nimajo. — Pogreba škofa Strossmayerja sta se udeležila tudi dva Topličana: poslovodja Ivan Bilc in posestnik Franc Finks. Poslednji je bil v Djakovu najbrže edini zastopnik slovenskega kmeta. Mož je navdušen Slovan in res gori za Hr-vate, naše brate. — V Toplicah lani ustanovljena hranilnica in posojilnica po Raff-eisenovem sestavu se lepe razvija in čim-dalje več tal pridobiva. Promet raste od me-seca do meseca. Ljudstvo je veselo in po-nosno, da ima doma svoj lastni denarni za-vod, kjer brez daljnih potov in stroškov denar nalaga in v potrebi posojilo dobi.

— **Jeseniške novice.** Dne 10. aprila t. l. priobčil je „Slovenec“ pod za-glavjem „Nekaj bolj hudega“ notice, katero se je ponekod tolmačilo tako, kakor, da bi bi se hotelo z isto sumničiti c. kr. poštni urad jeseniški, oziroma c. kr. nadpoštarija g. A. Schrey ja kršenja uradne tajnosti. — Tega namena pa notice ni imela, kar se s tem lojalno pojasnjuje.

— **Dekanija Semič** ima konfe-rencio sodalitat ss. Cordis Jesu dne 17. t. m. s v A dleščih. Začetek točno ob 10. uri dopoldne.

— **Iz Jeriho.** 25. aprila. Slovenska ka-ravana iz Egipta je srečno došla 17. aprila v Jeruzalem. Obiskali smo svetišča v Jeru-zalemu pri sv. Ivanu in v Betlehemu ter prisostvovali prekrasnim obredom velikega tedna v Jeruzalemu. Velikonočni ponedeljek smo bili v Emavsu in takoj popoldne se odpeljali v Jeriho. Danes, 25. aprila, sem maševal in pridigoval ob Jordanu, med sv. mašo so bile vse Slovenke pri sv. obhajilu, potem smo se podali k Mrtvemu morju, ra-zume se, da smo se tudi v njem kopali. Vsi smo zdravi in veseli. Slovenke prepevajo med potjo, posebno se pa še včeraj zvečer v Jerihi na verandi hotela Bellevue. Nebo je deloma oblačno, zato nas solnce preveč ne greje, temperatura danes ob eni 26 ste-pinj R. V sredo 26. aprila jutraj se podamo iz Jeruzalema v Jafu in obiščemo še Galilejo. Poleg Slovencev iz Egipta so z nami stano-vitno tudi Hrvat Marko Šamšalović, vele-

trgovec s soprogo, en Španjolec, en Nemec in dve Italijanki.

— **Veliki slavnostni izlet v Divačo** priredi tržaška podružnica „Slo-venškega planinskega društva“ v nedeljo, dne 14. maja t. l., da s posebnim sijajem proslavi prevzete uprave divaške vilenice (Cesarjevič Rudolfove jame). Ze nekaj me-secev se pridno popravlja v jami, zamenja-vajo ograje, popravljajo in napravljajo pota. Poprave zahtevajo ogromnih žrtev. Podruž-nica je nabavila večje število acetilenskih svetilk, da na posebno čaroben način raz-svetli jama. V nedeljo, dne 7. maja, je pre-izkušnja te razsvetljave. Vrše se tudi v Di-vači priprave, da se vsprejme izletnike na uprav prisrčen način. Tržaška podružnica in osrednji odbor sta presila za znižano vož-njo za to priliko in ni dvoma, da bodo že-lezniške uprave ugodile. Iz Trsta bo vozil jutraj poseben vlak. Takoj po prihodu vlak-bo bo posej jame in bo ista, slavnostno razsvetljena od 10. ure dopoldne do 3. ure popoldne. Igrala bo v jami godba. Narodna društva se že oglašajo in se nekatera ude-leže korporativno z zastavo, kar bo dalo tej slavnosti vseslovenski značaj. Po obedu se vrši v prekrasni dolinici pri Divači ve-lika ljudska veselica. Pri veselici bodo na-stopala razna pevska društva ob zvokih godbe. Natančnejši program se priobči pravečasno. Iz Trsta je pričakovati ogromne udeležbe in upamo, da ta dan prihite rode-ljubi iz vseh pokrajin občudovat naše pod-zemeljske lepote, zakaj — kakor zatrjujejo poznavalci jam — presega nežna lepota di-vaške jame v marsičem celo svetovnoznano postojinsko jama. Društva, kakor tudi po-samezniki naj se radi obeda v Divači prave-časno zglase pri odboru tržaške podružnice „Slovensk. planinskega društva“, Tist, Via Chiozza 8.

— **Iz Krškega.** (Reminis-cenca). Kakor se boji zdaj sloven-sk o prebivalstvo krškega šolskega okraja katero mora skrbeti za stvarne šolske po-trebnosti in učiteljske plače na naši nem-ški meščanski šoli, da pride na to šolo, kjer so sami slovenski otroci, nemško učitelstvo; tako se je že pred 27 leti bilo za-hvaliti le narodni značajnosti in previdnosti g. poslanca Pfeifferja, da že takrat ni bil dobil ravnateljskega mesta Nemec dvom-ljive vrednosti. Prosilec je bilo za to mesto in še za eno učiteljsko službo dokaj; bili so Slovenci in Nemci. Med slednjimi je bil tudi neki profesor. Da se profesor, nemški profesor poganja za to službo, bilo je se-veda po volji nemškutarski manjšini v ta-kratnem pomnoženem c. kr. okrajnem šol-skem svetu, ki je štel 16 udov, 10 Sloven-cev, 6 nemškutarjev, in ki je imel pravico prezentacije. Še bolj je ta kompetent za ravnateljsko mesto po volji bil nadzorniku referentu, ki je bil tudi profesor in bolj nemškutar kot Slovenec. Zato je izmed ve-likega števila slovenskih in nemških pro-silcev njega postavil kot ravnateljskega kan-didata na prvo mesto, g. Lapajnet, pa da se ne bi slovenski večini preveč zameril, na drugo mesto. Pri seji je bil tudi poslanec V. Pfeiffer, ki je bil obenem predsednik krajnega šolskega sveta. V tej njegovi last-nosti pa mu je došla iz kraja, kjer je omenjeni nemški profesorski prosilec služ-boval, ovadba, da je ta profesor radi me-nične ponaredbe v sodnijski preiskavi. To ovadbo potegne iz žepa g. Pfeiffer in jo po-kaže v tej važni plenarni seji c. kr. okraj-nega šolskega sveta. Seveda je referent z nemško manjšino vred odstopil od svojega predloga; vendar je temu nemškemu šolniku le še mrzelo ime Lapajnet, ime, ki je bilo zdaj na vrsti tudi na njegovem predlogu. Stikal je torej po družih kompetentih, kateri bi bili sposobni za ravnateljsko mesto. Toda ta trud po iskanju mu je olajšal g. Pfeiffer za narodno večino, v kateri so bili gg.: od-vetnik dr. Koceli, dekan Poljak, nadučitelja Lunder in Gasperin, veleposestnik Hribar, kmeta zajec in Šribar in drugi; kajti iz-brali so si bili takoj g. Lapajnet, ki se je kot Slovenec vzdržal 27 let na tem težav-nem mestu, na katerem bi ga c. kr. okrajni šolski svet še rad imel, ako bi imel še pra-vico, ki jo je žaližbože po zakonu od 1. 1897 (Vestenečkova novela) izgubil.

— **Na Dunaju** je danes po noči umrl podžupan dunajskega mesta Stro-hbach.

— **Za Strossmayerjev spo-menik** bo zagrebškemu občinskemu me-stu predložen predlog, naj da za spomenik samo 5000 kron. Hrvaški listi zahtevajo, da se občinski svet postavi na radodar-nejše stališče.

Štajerske novice.

— **Jour-fix graških Sloven-cev.** V soboto, dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer bo 1. jour-fix pri „Willem Mann“.

— **Dve mesti pisarniških po-močnikov** se oddajo s 1. junja 1905. pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Konjicah. Pogoji: Znanje obeh deželnih jezikov v go-voru in pisavi, in pisarniška praksa v službi politične uprave. Plača mesečnih 80 in 70 kron. Opremljene prošnje naj se vložijo do

20. maja 1905. C. kr. okrajno glavarstvo v Konjicah, dne 1. maja 1905

— **Slov. pevsko društvo v Ptuj** si je izvolilo pri izvanrednem ob-čnem zboru 7. maja 1905. sledeči odbor: gg. Drag. Zupančič, predsednik; dr. Bela Stuhec, podpredsednik; V. Kajnih, tajnik; Iv. Muršec, blagajnik; Silv. Sentjurc, arhi-ivar; namestniki pa: gg. Miran Lorber, Jož. Slavinec, Ant. Poreher, Iv. Strelec. Zuna-njim odbornikom so bili voljeni gg. Matej Hubad, Ljubljana; prof. Jost, Celje; Iv. Zemljič, Maribor in Fr. Zaherl, Ljutomer; revizorjem pa: gg. Jož Zelenik, Jak. Kopic in Ferd. Shubala.

— **Radi praznovanja 1. maja** je bilo odpuščenih na „Koroškem kolo-dvoru“ v Mariboru 53 delavcev.

— **Se en kandidat.** Pri prihod-njem nemškem zaupnem shodu v Mariboru bodo baje učitelji zahtevali, da se na iz-praznjeno mesto državnozbornskega poslanca kandidira kakega učitelja, ker brez pomoči učiteljev bi vse nemško društveno življenje v Mariboru ponehalo, pri kandida-turah se pa učitelje vedno prezira. Veliko upanja pa tudi to pot nimaio. Gospodujoča stranka jih bo zopet prezrla. C. kr. uradniki so sklenili glasovati za Schönerjanca pisatelja Wastiana!

— **Velik ljudski shod** bo v Žalcu prihodno nedeljo.

— **Umrl** je osmošolec mariborske gim-nazije Franc Zavodnik

— **Pameten nasvet.** V „Südstei-erische Presse“ priobčuje neki slovenski posestnik nasvet, naj bi se z ozirom na provokatorični sklep mariborskega občinskega sveta sklical v Mariboru slovenski zaupni shod denarnih zavodov, političnih in gospodarskih društev ter zastopnikov slo-venških občin mariborskega okraja. Ta shod naj bi sestavil program za ustanovitev slovenskega obrtnega in trgovskega stanu v Mariboru.

— **Slov. kat. akad. društvo „Zarja“ v Gradcu** priredi v petek 12. t. m. ob 8. zvečer pri „Zeleni Stajerski“ svoj 1. redni občni zbor v letnem tečaju.

— **Pred celjskimi porotniki** je bil oproščen od obtožbe radi uboja 31 let stari posestnikov sin Janez Durnik iz Gaberskega pri Trbovljah

— **Umrl** je graški vseučiliški profesor Franc Pless.

— **Velik vihar** s točo so imeli 9 t. m. v Rogatcu. Toča je napravila veliko škodo.

Ljubljanske novice.

— **Ij še enkrat Schillerjeva slavnost na realki.** O izjavi gosp. ravnatelja na realki se nam dodatno še po-roča: G. ravnatelj je izjavil, da mu je neki profesor (Binder?) baje svetoval, da naj on z a p o v e vsem dijakom udeležbo pri slavnosti, a on je odločno odgovoril, da tega ne more. Ako je to resnica, potem sta značilna sledeča slučajja, ki sta se zgodila v ponedeljek. V nekem razredu, sloven-skem oddelku, je razrednik odločno za-povedal, da se mora vsak učenec udele-žiti Schillerjeve slavnosti. Ako se kdo ne udeleži, bode dotičnemu ena ura neopravičena, kar ima jako slab vpliv za red v ravnosti. Ko se se učenci zbrali četrt ure pred slavnostjo v razredu, se je omenjeni profesor, kakor običajno pred vsako uro prepričal, ako so vsi di-jaki navzoči. Ali ni bila potem takem prisotnost dijakov pri slavnosti diktirana? Drugi profesor si je med slavnostjo zapisal vse nenavzoče učence svojega razreda ter oblastno grozil s „Strengre Untersuchung“. Iz teh dveh slučajev je razvidno, da je bila ta cela slavnost akcija nacionalnih profe-sorjev in seveda „an der Spitze Bänder“. G. ravnatelj naj tem ljudem pojasni, kdo je ravnatelj.

— **Ij Roparski napad v Predilni ulici.** Danes ponoči okrog pol 1 ure je bil posestnik Franc Roter iz Srednje vasi pri Goričah v kranjskem okraju v Pre-dilnih ulicah napaden in oropan do 140 K denarja. Roter je pred polnočjo popaval v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah in se baje bahal z denarjem. Opolnoči se je hotel odpeljati z gorenjskim vlakom, a se je premislil, ker je imel danes še opravila v Ljubljani. Bil je že na kolodvoru in se potem vrnil v Kolodvorske ulice in potem zavil v Predilne ulice, kjer ga je doletela nesreča. Policiji se do sedaj, kljub inten-zivnemu poizvedovanju še ni posrečilo ro-parja izslediti. Roter je lahko telesno po-škodovan.

— **Ij Pevskega društva „Ljub-ljana“** izvanredni občni zbor, ki se je vršil v soboto v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“, je bil jako številno ob-iskan. Po pozdravu brata podpredsednika Sturma poročal je tajnik o društvenem delovanju od zadnjega rednega občnega zbora, spomnivši se v prvi vrsti umrlega člana g. Skrjanca, kateri je volil društvu visoko vsoto 500 kron. V znak sožalja so se dvignili navzoči raz sedeži. Iz poročila

blagajnika pesnemamo, da je imelo društvo od zadnjega rednega občnega zbora, t. j. od 14. decembra 1904 do 6. maja 1905 dohodkov 3456 14 K in 3128 68 K izdatkov, torej ostane v blagajni 327 46 K. V odbor so bili voljeni sledeči gg.: Predsednikom Ivan Dachs, podpredsednikom Rade Sturm, v odbor pa: Rudolf Juvan, Jos. Trampuš, Rudolf Bukšek, Melior Rautar, Rudolf Rotar, Jakob Sedej in Vrečko Ivan. Pregledovalcem računov pa gospoda: Ivan Kobal in Iv. Pavšek. Novi odbor poprijel se je takoj resno dela in pričakuje, da bo z ozirom na popolnoma novo vpeljavo društvenega življenja, našel vsestranske podpore. Končno izrekla se je iskrena zahvala vsem v Ljubljani izhajajočim dnevnikom za njih izdatno podporo ob objavljanju društva se tikajočih vesti. Na splošno govorjenje po mestu, da je prejšnji predsednik izdatno oškodoval društveno blagajno, prosil nas odbor, da objavimo, da so tiste trditve popolnoma neresnične, in da se je našla blagajna v najlepšem redu. — Binkoštno nedeljo priredi društvo veliko narodno slavnost na Kozlerjevem vrtu, katere obširni program pravočasno objavimo.

Ij Samo v Ljubljani je kaj takega mogoče! Predvčerajšnjim je neki mlad Slovenec stal s svojimi starši pred svojim stanovanjem v Selenburgovih ulicah. Deček je zaklical „Živio!“ Mimo je prišel neki topničarski nadporočnik, ki je spremljal gospo dr. Majaronovo in je dečku dal radi tega zausnico. — Poroča se nam, da je ta pogumni nadporočnik, ki je izvršil tako junaško dejanje, nadporočnik Hübnér. Upamo, da danes ta notica in da g. nadporočnik za tako kavalirsko svoje obnašanje od vojaškega poveljstva sprejme plačilo, kakršnega je zaslužil, kajti mi ne bomo mirno dopustili, da bi kak častnik na ulici klofotal Slovence, če kličejo „Živio!“ Kaj bi se zgodilo v kakem nemškem mestu s častnikom, ki bi koga oklofotal, če bi zaupil „Heil!“

Ij Kap zadela. Kakor smo včeraj poročali, je nagloma umrla v veži Pod trančo neka ženska. Sedaj se je dognalo, da je bila to Ivana Skrlava, žena izvoščeka Mateja Škrli stanujočega na Pokopališki cesti št. 4. Bila je stara 54 let.

Ij Okradeni posestnik. Posestnik Jernej Toni iz Studenca pri Ljubljani je prišel dne 8. t. m. v Ljubljano, kjer je dobil pri neki tvrdki večjo vsoto denarja. Popival je potem po Kolodvorskih ulicah v družbi izvoščeka Lovro Škafica, ki ga je tudi vodil po mestu. Toni je bil v neki gostilni zadremal. Ko se je pa prebudil in odšel v mesto, je med potjo zapazil, da mu je nekdo ukradel 200 kron denarja. Nekega osumljenca je policija zaprla.

Ij Protestantski župnik Jaquemar je izvoljen za pastora v St. Hipolitu, kamor se koncem šolskega leta preseli.

Ij Zdravilna voda na Crnučah? G. Stefan Bergant prodaja v steklenicah „Coketovo vodo“, o kateri pravi, da je dobro zdravilo proti gošči, oteklemu vratu bolečim očem, težki sapi, pokvarjenemu želodcu, oteklemu trebuhu itd.

Ij Stavka steklarjev. Kakor je bilo pričakovati, se je stavka steklarjev hitro in lepo poravnala. Cujemo, da je tudi tvrdka Kollmann blagohotno ugodila željam svojih delavcev ter s tem pokazala svojo človekoljubnost. Želeti bi bilo, da bi tudi glede zapiranja prodajalnice vse tvrdke solidarno in enako postopale.

Koroške novice.

k Saški kralj v Trbižu. Iz Trbiža nam poročajo: Saški kralj Friedrich Avgust je odšel v sredo jutraj ob 1. uri s tistim vlakom proti Monakovem, kamor pride ob treh popoldne. Odpeljal se je v svojem lastnem železniškem vozu. Za časa svojega tridnevnega bivanja v Trbižu bil je trikrat na lovu na divjega petelina in enkrat na gamse. Ustrelil je sicer samo enega petelina — v Zajžari — ali tega je bil, kakor se je sam izrazil, bolj vesel, kakor bi jih bil kje drugod deset. Tudi njegov general in njegov pobočnik sta ustrelila vsak enega petelina. Radi obilega snega in slabega vremena kralj ni šel na sv. Višarje, akoravno je bilo zgoraj za njega že vse pripravljeno. Križec Albrehtovega reda je dobil župan Dreyherst; srebrne kolajne sta prejela načelnik požarne brambe in predstojnik orožnikov. Deklica, ki je kralju pri sprejemu med največjim dežjem deklamirala, je dobila zlato brožo. Govori se, da bo kralj letos še dvakrat prišel na lov v Trbiž.

Razne stvari.

Najnovejše.

Gledališčni davek. Na Francoskem je na gledališčon vstopnice uveden 10% davek, ki donaša na leto 50 milijonov frankov. Ta denar se porablja za podpiranje ubogih.

Umrl je včeraj v Trstu obstreljeni nadinženir Jürgensen. Zapušča vdovo in dva dečka.

Zopet potres v Indiji. Mesto Bender Abbas je razrušil 26. aprila potres Gora Kuhgand, ki leži kakih 200 jardov za mestom, se je podrla in poudula 50 oseb. V mestu se je podrla več stolpov in hiš. Ker se ponavljajo sunki, stanuje prebivalstvo v lesenih lopah.

Maščevalec časti svoje soproge. V Rimu je marki Isogni Altansiri ustrelil svojega hišnega zdravnika, ki je zapeljal njegovo soprogo.

Papežev piruh. Redno vsako leto prejme sv. oče o Veliki Noči kot darilo zabojček s dragocenim piruhom posebne vrste. Jajce je 20 cm visoko. Lupina sestoji iz štirih slonokoščanih delov. Mesto rumenjaka se nahaja v sredi dragocene zlate škatlice, katere vsebina je krasen od dijamantov obdan rubin. Cena tega piruha se ceni na 50 000 Mark. Odkod pride in kdo pošlje to darilo je neznan. Vsako leto se odda piruh v nekem drugem kraju. Leta 1896 se je oddal v Berlinu, 1899. v Lipskem, 1901 v Düsseldorfu, 1902. v Bukarestu, 1903. na Dunaju in preteklo leto v Milanu. Misli se, da je darovatelj najbrže kak vladajoč knez, ki se — vsled svojega stanu ne upa izdati. — Piruh je osebno darilo sv. Očetu.

Telefonska in brzojavna poročila. Naskok na okrajni šolski svet ptujski.

Ptuj, 11. maja. Včeraj je bila plenarna seja novega okrajnega zastopa ptujskega pod predsedstvom peka Orniga. Na dnevnem redu je bila tudi volitev zastopnikov za okrajni šolski svet, čeravno mu poteče pestavna doba komaj l. 1906. Slovenska manjšina je pred to točko dnevnega reda podala odločno izjavo, ker se opira na razsodbo najvišjega upravnega sodišča, vsled kojega sedanji okrajni zastopni opravičen zastopati, ker je izvoljen le vsled mnogih nepostavnosti. Sedanji okrajni zastop torej nima pravice voliti novi okrajni šol. svet, ampak ima le nalogo mirno čakati razpusta. — To izjavo je podal gosp. prof. Zelenik, nakar mu je odgovarjal pl. Fichtenau s popolnoma nezadostnimi razlogi. Profesor Zelenik je izjavil, da se z modro iuristično glavo pl. Fichtenaua ne bo pričkal o veljavnosti zadnjih volitev v okr. zastop, ker se s stališčem govornikovim strinja upravno sodišče, kjer so večje pravne kapacitete nego Fichtenau in Fichtenauovi nemški kolegi skupaj. Po izjavi prof. Zelenika je slovenska manjšina takoj zapustila plenarno sejo ptujskega okrajnega zastopa. Ornigovi pristaši so kljub temu izvolili novi okrajni šolski svet in s tem pokazali, kako radi bi postali gospodarji šol in učiteljev, če tudi nepostavnim potom. Pribiti moramo postopanje vladnega komisarja, ki je tiho sedel in se niti ganil ni proti nepostavnostim, katere so uganjali nemčurji v njegovi prisotnosti. Sicer je pa stvar naših poslancev, upreti se takemu postopanju na podlagi energične interpelacije, sicer se bo pod protektoratom hiperklerikalnega okrajnega glavarja stoječi okrajni zastop še nadalje dovoljeval opirati se najvišjim razsodbam in ukrepom.

Gorica, 11. maja. Na Sveti Gori bodo napravili trdnjavo za brambo monumentalnega soškega mostu. Topničarji so v samostanu že shranili štiri najmodernejše topove.

Dunaj, 11. maja. Vesti nekaterih listov, da so nastale v „Slovanski zvezi“ radi italijanskega vseučiliškega vprašanja nasprotujoča si mnenja so popolnoma izmišljena. Včeraj se sploh ni bilo sklepalo, in je torej „Narodovo“ besedičenje prazno brbljanje, pač pa se sklepa danes. V debati bo poslanec Ploj imenom Slovencev izjavil, da „Slovanska zveza“ stoji na dosedanjem stališču, da se sme laško pravno fakulteto postaviti samo v laškem kraju.

Dunaj, 11. maja. Poslanci Ploj Žitnik in tovariši so interpelirali o šolskih razmerah v Ukvah. Dr. Gregorčič je interpeliral o nastavljenju slovenske nezmožnega sodnijskega tajnika v Gorici, Ploj o kršenju jezikovne enakopravnosti od strani okrajnega sodišča v Celju, ki pošilja slovenskim županstvom nemške dopise.

Dunaj, 11. maja. Pri občinskih volitvah v novem 21 volivnem okraju je pri današnji občinski volitvi IV. razreda bilo več spopadov med kršč. socialci in soc. demokrati. Mnogo oseb je ranjenih, veliko aretiranih. Za zvečer se je bati še resnih nemirov.

Dunaj, 11. maja. Občina da umrlemu podžupanu Strohbachu časten grob.

Budimpešta, 11. maja. Ogrska zbornica je danes sprejela adresu koalicije z veliko večino. Včeraj je govoril hrvaški poslanec Kovacevič za vpeljavo hrvaškega poveljnega jezika.

Peterburg, 11. maja. Z ozirom na kmečke nemire je ministrski svet predlagal carju, naj se dovoli kmetom olajšave pri najemninah posestev.

Tokio, 11. maja. Vlada razpisuje ponudbo za nakup 20 v Portarturju potopljenih ladij. Kdor jih bo kupil, jih mora dvigniti na svoje stroške.

Peterburg, 11. maja. V Ščitomiru in Odoli so bili veliki protižidovski izgredi. Več židov in nekaj kristjanov je ubitih, dve židovski hiši sta razrušeni.

Peterburg, 11. maja. Ruski listi se obširno bavijo z vprašanjem ali pojde rusko brodovje v Vladivostok ali v Petropavlovsk. Glede Petropavlovske pravijo, da je premalo varen.

Berolin, 11. maja. Kuropatkin je baje že na potu domov. Na tihem je odložil poveljstvo I. armade. Goveri se, da je bil odpoklican, ker se je Linjevič dvakrat pritožil radi njegove nepekorošine.

London, 11. maja. Times poročajo, da je rusko armadno vodstvo v Mandžuriji prelozilo glavni stan iz Harbina v Čito (v Transbajkaliji). V Čiti je že pripravljeno vse potrebno.

Peterburg, 11. maja. Ladje, ki so namenjene za četrto rusko brodovje, so polnoštevilno zbrane v Kronštadu in so že vse popravljene.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. urah v mm.
10	9. zveč.	740.4	+10.6	sr. jvzh.	obl.	0.0
11	7. zjut.	741.3	+10.3	sl. svzh.	sk. jasno.	
	2. pop.	739.3	+17.4	sr. jvzh.	"	
Srednja včerašnja temp. +10.5°, norm. +13.4°.						

Zahvala.

Za premnoge tolažilne dokaze presrčnega sočutja povodom nagle smrti ljubljene soproga, gospoda

Vekoslava Zvonimira Zora

izrekam tem potom svojo najtoplejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujem slavnemu društvu „Ljubljanski Sokol“, g. deželnemu glavarju Otonu pl. Deteli, gosp. mestnemu županu Ivanu Hribarju, gospodoma deželima odbornikoma Petru Grasselliju in Franu Povšetju, g. deželnemu svetniku Matiji Zamidi, vsem gosp. uradnikom in osebju deželne naklade ter sploh vsem, ki so dragemu pokojniku izkazali radno čast. Istotako se presrčno zahvaljujem gospodoma dr. Zarniku in dr. Zajcu za način intervencije ob najtežji uri mojega življenja, kakor tudi vsem darovalcem krasnih vencev.

V Ljubljani, 10. maja 1905.

975 **Minka Zor.**

Mestna hranilnica v Kamniku

razpisuje provizorično

mesto praktikanta

z adjutom 720 kron za prvo leto.

Po enoletnem povojnem službovanju nastavi se definitivno. 968 3—1

Za časa provizorija velja 14 dnevna odpoved.

Nastop 1. junija 1905.

Zahteva se trgovinska šola eventualno nižja realka ali gimnazija.

Lastnoročno pisane, s prilogami opremljene prošnje naj se pošljejo do 25. maja t. l. v mestni hranilnici v Kamniku.

Ravnateljstvo.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.

la mast

1 kg 78 v poljubni množini razpošilja franko 688(29-22) Lad. Urban i dr. Praga-Žižkov.

Kemične barve za sobne slikarje, **zemeljne barve** za zidarje ima tvrdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice, v največji izbiri v zalogi. — Cene so nizke. 524 41 11—10

Zahvala.

Kranjska hranilnica je „Ljubljanskemu prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu“ vposlalo izdatno podporo 500 K. V imenu društva se za ta veliki in velikodušni dar najtopleje zahvaljujeva. V Ljubljani, dne 10. maja 1905. 978

Blagajnik: Načelnik: **Fran Barlé. Ludovik Stricel.**

Hiša

naprodaj ali v najem.

Enonadstropna hiša v Št. Vidu pri Zatičini, v katere pritličju je dobro vpeljana **pekarija** in **prodajalna** ter klet, v prvem nadstropju pa dvoja stanovanj, priprava tudi za vpokojenega duhovnika ali uradnika, se s sadnim vrtom ob tekoči vodi proda pod ugodnimi pogoji ali pa dá za več let v najem. Takojšnje plačilo ni neob- 972 3—1 hodno potrebno.

Več pov. lastnik **FRANC ZOREC**, trgovec v Ljubljani, Sv. Petra cesta 21.

Gostilna na račun

se prevzame kje na Kranjskem ali Štajerskem v mestu ali na deželi, najraje v trgu blizu žel. postaje in pa župne cerkve. Nastop takoj ali s 1. avgustom. Naslov pove iz prijaznosti **Antonija Saje**, Dunajska c. 19 (trafika) Ljubljana. 976 3—1

Kuharica

srednje starosti, vajena voditi gospodinjstvo želi vstopiti v službo h kakemu gospodu duhovniku v večje župnišče na Kranjskem, Štajerskem ali Koroškem. Nastop takoj ali tudi pozneje. Naslov se izve iz prijaznosti pri **Antoniji Saje**, Dunajska cesta 19 (trafika) Ljubljana. 977 3—1

Lepo

planinsko posestvo

z lastnim lovom, domačim mlinom ter žago blizu Šoštanja in Mozirja na Štajerskem, posebno pripravno za živinorejca, z novo zgrajenim bivaljšcem, hlevi in 5 malimi posebnimi majarijami se s

25 orali polja
35 „ travnikov
100 „ pašnikov
200 „ gozda

skupno ali posamezno da v najem pod ugodnimi pogoji ali pa tudi proda z gozdi z lesom za izsekanje ali brez njega. Pojasnila daje lastnik 970 3—1

Josip Goljevšček v Gorici.

Posestvo na prodaj

iz proste roke, oddaljeno pol ure od Ribnice, poleg deželne ceste obstoječe iz petih sob obokane kuhinje, treh kleti in obokanega hleva. Ena obokana klet je tik ceste in se nahajajo v njej iz žive skale izklesane lege za vinske sode. Poleg iste kleti je s smrekami zaraščen gozd, na drugi strani ceste pa sadni vrt, poleg katerega teče potok Bistrica. Posestvo je v dobrem stanu, primerno za gostilno ali kako drugo kupčijo. Bolj natančno se izve pri 979 5—1

Janezu Sadnik-u

v Podstenah h. št. 18 p. Ribnica, Dolenjsko.

Po svetu.

Velikanska klobasa. — Ob novem letu 1. 1701. so prišli mesarji pruskega mesteca Königsberg na izvirno idejo, presenetiti ob začetku novega stoletja svoje sosesčane z velikansko klobaso. V dolgem in svečanem sprevedu so jo nesli okrog; bila je 610 metrov dolga ter težka 885 funtov. Porabili so zanjo 81 gnjati, 1 in pol tone soli, in 18 in četrt funta popra. Delo in okras je stalo okrog 200 kron, tako, da je bila klobasa vredna 466 kron. Po sprevedu so se sešli mesarji k slavnostnemu obedu, katerega so zalili s 40 sodčki piva.

Ruske gostilnice. Težke skrbi moré sedaj moskovske gostilničarje in hotelirje. Natakariji namreč stavijo svoje zahteve: Ne pusté več, da bi se ž njimi ravnalo kot s psi; gost e jim ne smejo več mazati obraza s kavijarom ali z drugimi stvarmi; ne dovolijo si več od gostov metati na glavo krožnikov in ostankov pečenke; nočejo več iz svojega plačevati, ako ostane kak gost kaj dolžan itd. Gospodarji si ne vedó pomagati. Kar je v njihovi moči, store radi, a za vedenje svojih gostov ne morejo garantirati. Vedó namreč dobro, da je Moskvčan sicer „olikan“, a ne vzgojen; gotovo je, da je včasih „olikan“ Moskvčan slabše vzgojen kot natakari, ki mu streže.

Vera in politika. Mestni župnik Winterer v Mühlhausenu pripoveduje v svojem listu: Prvi namestnik v Alzaciji in Lotaringiji, baron pl. Manteuffel, je ob priliki opozoril duhovnika, ki so mu ravno naložili političen mandat, koliko dobrega bi lahko storil, ko bi se ne pečal s politikom. Nato je odgovoril duhovnik — ali je bil sam poslanec Winterer ali pa kdo njegovih prijateljev, ni znano — sledeče: Z mnenjem Vaše ekselence se tudi jaz več ali manj strinjam. Nisem se lahko odločil zato, pečati se s politikom. Zato sem se odločil šele, odkar se politika peča z vero.

Vlomilec s šestimi prsti. Policiji najbolj zaželjena oseba v celém Parizu je vlomilec, ki ima na desnici šest prstov. Le tej okolnosti se ima zahvaliti, da je pri vlovu v sobo neke modistinje mogel ubežati. Modistinja je ravno prišla domov, ko je bil sredi dela. Seveda je takoj planil k izhodu, a po nesreči je zašel mestu k večnim vratom v kuhinjo. Modistinja je to videla ter hitro zaprla vrata, jih na vso moč tiščala ter vpila na pomoč. Bil je ujet. Udaril je z roko po šipi in ženska je videla roko s šestimi prsti, kar jo je tako prestrašilo, da je spustila kljuko. To priliko je porabil drzni vlomilec, planil ven, pobil modistinjo na tla ter zbežal. Težko poškodovano modistinjo so prenesli v bolnišnico, kjer je morala na svojo žalost izvedeti, da je tat imel vendar še toliko časa, da ji je pobral 3600 frankov v vrednostnih papirjih ter 500 frankov gotovine. Policija upa, da tatu kmalu dobi, ker v Parizu menda ni Bog ve koliko vlomilcev, ki bi imeli po 6 prstov na desni roki. Morda pa je žena v svojem strahu videla en prst preveč.

Vremenska cvetka. Med tem, ko vremenski preroki vsak po svojem sistemu izkušajo dognati, kako bo vreme, je vstal nov učenjak, po rodu Avstrijec, Novak, ki živi v Londonu ter je 30 let opazoval neke cvetke, jo gojil tako, da sedaj boljše kaže vreme, ko najboljši inštrument. Viharje in nevihte naznanja 8—10 dni naprej, vzbruh Mont Peleeja je naznanjala 14 dni naprej. Novak si je dobil potreben denar, da napravi meteorološko postajo svojega sistema na Angleškem in na Dunaju. Poleti bo potoval v Meksiko, kjer ta cvetka divja raste, da jo dobi več eksemplarov.

Velikanoč v ruskih kaznilnicah. Po ruskih zubernijah dobivajo kaznjenci na velikonočno nedeljo blagoslovljene jedi; vsakdo dobi kos belega kruha, dva jajca in mesa v dvakratnem obroku. Takoj po službi božji, ki se prične jako zgodaj, pridejo v kaznilnico državni pravdniki, sodniki in duhovnik, da veččijo kaznjencem srečno veliko noč. Tudi k nevarnim zločincem gre državni pravdniki, ter jih vpraša, so li dobili svojo velikonočno jed. V največji celici je narejen oltar, kjer duhovnik opravi pobožnost. Na velikonoč je po ruskih kaznilnicah jako živahno. Erihajajo mnogi obiskevalci, rojaki in znanci jetnikov. Vsem je dovoljeno obiskavati celice, Poleg teh pa prihajo včasih tudi gospodje iz najboljših krogov, da žele kaznjencem srečno veliko noč in po običaju jih poljubijo trikrat. Poleg tega jim prinesó — kar jetniki najrajše vidijo — mesa, jaje itd. To je dovoljeno samo na velikonočno nedeljo.

Naročajte se na „Slovenca“! Nabirajte novih naročnikov! Čim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

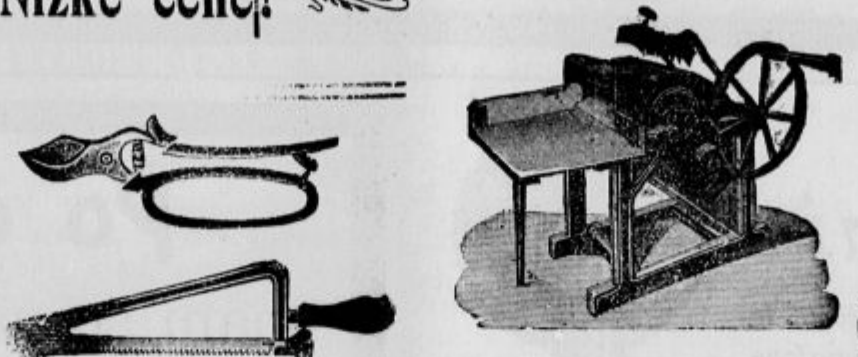
Ernest Hammerschmidta nasledniki

Madile Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin,
Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Velika zaloga poljedelskih strojev in orodja.

Nizke cene!

Naznanilo otvoritve. Slavnemu p. n. občinstvu si usojam najvljudneje naznaniti, da **otvorim v soboto,** 971 3-1 **dné 13. maja** svojo **mesarijo** na Tržaški cesti nasproti c. kr. tobač. tovarne. ter prosim slavnisto, da mi nakloni vse svoje zaupanje, zagotavljajoč vsekdar najboljšo postrežbo. Velepoštovanjem Josip Podkov.

Gostilna v Šiški
se odda v najem 949 2-2
s 1. avgustom ali tudi prej.
Ponudbe na zalogo pive bratje Reininghaus v Spodnji Šiški.

Preizkušanje strelovodov.
Za obila preizkušanja, postavljanja in popraviljanja strelovodov priporoča se 852 3-3 z velespoštovanjem **Alojzij Fakin** oblastveno potrjeni strelovodec in preskušalec Rožna dolina p. Vič pri Ljubljani.

Voda! Voda! Voda!
Prva in edina domača tvrdka za vse vodovodne naprave.
Inženir in vodni tehnik **K. LACHNIK** 144 4-5
stavbeni podjetnik
Fran Josipova cesta 7 v Ljubljani Bethovenove ulice 4
prevzema sestave načrtov in proračunov za vodno preskrbitev kakor tudi brezhibno izvršitev takih naprav po zmernih cenah.
Tehnične izjave so brezplačne.
Tudi načrti so brezplačni, ako se izvršitev stavbe poveri tvrdki.
Najboljša izpričevala o 25 vodovodnih napravah na Kranjskem, izvršenih pod osebnim vodstvom lastnika tvrdke, so vsakočasno na razpolago.

Rogata zaloga šivalnih strojev
za rodbine in obrt.

Pisalnih strojev, koles

kakor Styria, Dürkopp, Waffenrad

pri **Ivanu Jax & sin**
Ljubljana
Dunajska cesta 17.
Najbolje urejena delavnica za popravila v hiši.

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju več take prilike!
500 komadov
969 3-1 Za glđ. 1.95.

1 prekrasno pozlačena precijska ura z veržico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim zlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnat mošajček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simili briljantov, zelo podobni, 3 šaljivi predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja samo glđ. 1.95. Razpošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje.
Dunajska centr. razpošiljalna tvrdka
P. Lust, Krakov št. 565.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

VITA
naravna mineralna voda
Najčistejši Natron-vrelec.
Glasom zdravniških izjav, izbornu učinkuje pri: nerednem prebavljanju, trganju, diabetes, preobilici vod. kisline, bolezni na mehurju in ledvicah katarih v sapniku ali prebavnih organih.

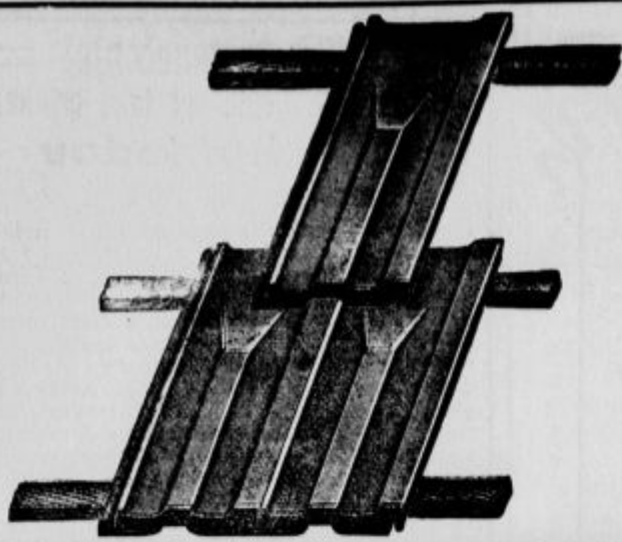
VITA
Glavna zaloga v Ljubljani pri Mihaelu Kastnerju. Dobiva se tudi v vseh lekarnah in drožerijah. 866 10-4

Češčena kraljica!
! 15 šmarničnih pesmi!
za mešan zbor, solo in orglje, zložil Ign. Hladnik op. 45, partitura in 4 glasovi 3 K. posamni glas 30 h, poština 10 h.
Dobi se v „Katol. bukvarni“ in pri L. Schwentnerju v Ljubljani in pri skla- 877 datelju v Novemestu. 5-4

Globin
je najboljša in najfinejša čistilno sredstvo.

Primerno berilo za mesec maj!
Kartuzijanskega brata Filipa
Marijino življenje.
Slavospev s podobami, obsegajoč nad 11.000 verzov.
Po staronemškem izvirniku speval Matija 964 5-2 Zemljič.
Cena s poštino K 2-20. Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

742 40-7

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. o Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Uedno najnovejši

gramofoni

čakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

1059 100-94

Rudolfu Weber,

uravju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,

nasproti kavarni „Evropa“, v hiši gospoda Kribarja.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

Lepo stanovanje

z 2 sobama in vsemi pritliklinami, se zaradi odpotovanja odda s 1. junijem.

Poizve se na Karlovski cesti 32 pri gosp. Alojziju Gangl.

913 6-6

Prodaja se večje posestvo

na Dolenjskem, blizu želez. postaje.

Gospodarsko poslopje z zemljiščem, mlin

in žaga (cikular žaga).

941 4-2

Natančneje se poizve v upravnistvu „Slovenca“.

A. Primožič, Ljubljana, Mestni trg 25

Od 1. maja 1905 naprej

razprodaja se fino modno blago

za gospe, **svila**, batisti, površne črne jopice in razne preproge radi

popolne opustitve

teh stvari.

400 104-19

695 5

Po celem svetu znani so naši čudovito po ceni

čevlji.

Moški šiljetni, trpežni,

s čepico par gld. 2 90

Moški čevlji na tra-

kove, trpežni in eleg. „ „ 3 25

Damski čevlji na tra-

kove, lični in trpežni „ „ 2 90

Damski čevlji na tra-

kove, črni in barvani,

solidni in praktični „ „ 1 80

Otroški čevlji na tra-

kove, črni in barvani,

solidni in praktični „ „ 1 —

Specialiteta: **Goodyear svetovno blago.**

Alfred Fränkel

komanditna družba.

prodaja izdelke najpomembnejše tvornice za čevlje v monarhiji.

Podružnica v Ljubljani le v Spital. ulicah 9.

Zastopnica: Josipina Herrisch.

Zahtevajte pri nakupu

671 60-77

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto

in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„**MERCUR**“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasniti v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.

18 150-50